Registratienummer: **1597527**

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	7 oktober 2021
Agendapunt:	19
Onderwerp:	Vaststellen Transitievisie Warmte
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 24 augustus 2021

Inleiding

Hoe verwarmen we onze huizen en gebouwen in de toekomst op een duurzame wijze? Dit is een opgave die erg complex is, maar ook een opgave waar iedereen in Nederland mee te maken krijgt. Daarom is in het Nederlands Klimaatakkoord afgesproken dat alle gemeenten uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte (TVW) voor hun grondgebied vaststellen. Met de TVW maken gemeenten het tijdspad naar 2050 inzichtelijk: wanneer kunnen welke wijken of buurten van het aardgas worden afgekoppeld. Voor de wijken of buurten die voor 2030 gepland staan, maakt de gemeente ook al de mogelijke warmte-alternatieven bekend. Niet alles hoeft dus in één keer.

Maar hoe groot is onze opgave eigenlijk? In onze gemeente hebben we ongeveer 13.000 woningen en 800 utiliteitsgebouwen die gezamenlijk 24 miljoen kubieke meter gas (20% van het totale energiegebruik in de gemeente) gebruiken. Het aardgasgebruik kost onze inwoners en bedrijven jaarlijks 18,5 miljoen euro. Van de woningen is overigens 19% van onze woningbouwcorporaties. Deze huurderswoningen zullen dus via de woningbouwcorporaties worden aangepakt

Voorstel

1. De Transitievisie Warmte vast te stellen
2. De kosten voor de jaren 2022 en 2023 (à € 210.000) ter beschikking te stellen uit de reeds ontvangen uitkering van het Rijk ten behoeve van de Transitievisie Warmte.
3. Voor de kosten voor de jaren 2024 en 2025 dekking te zoeken binnen de respectievelijke begrotingen.
4. De volgende wijken en kernen als startwijken aan te wijzen voor verder onderzoek naar de mogelijkheden om geheel van het aardgas af te gaan of in grote mate aardgas te besparen
    - Heesch: Hooge Wijst – De Vorssel
    - Heesch: Oranjebuurt
    - Heesch: Wagnerplein
    - Heeswijk-Dinther: Heilaren
    - Heeswijk-Dinther: Oranjewijk
    - Heeswijk-Dinther: Rodenburg
    - Heeswijk-Dinther: St. Servatius – Schoonstraat
    - Loosbroek
    - Vorstenbosch

Argumenten

1.1 De samenleving vraagt ons om een visie vast te stellen

We gaan onze huizen op een andere manier verwarmen. De ondertekening van het Klimaatakkoord van Parijs en ons eigen Nederlandse klimaatakkoord vragen om een doorvertaling op een

meer lokaal niveau. Enerzijds doen we dat met de Regionale Energiestrategie die uw raad reeds heeft vastgesteld, anderzijds met de Transitievisie Warmte.
Vanuit inwoners komen nu al vragen over de te volgen strategie van de gemeente op het moment dat zij bijvoorbeeld hun ketel moeten vervangen. Dat is voor veel mensen een logisch moment om wel of niet aan te haken op de warmtetransitie. Met deze Transitievisie Warmte zetten we een stap in de richting van een wijkaanpak.

1.2 De startwijken zijn afgestemd met stakeholders en die blijven we betrekken.
We hebben de Transitievisie Warmte besproken met stakeholders. Dit waren vele inwoners, maar ook de dorpsraden en kerncommissies, de woningbouwcorporaties, het waterschap, de netbeheerder en anderen. Zij zijn het eens met de volgorde waarin we de wijken hebben geselecteerd, de multicriteria-analyse. De startwijken moeten echter nog wel verder uitgewerkt worden in concrete wijkuitvoeringsplannen (WUP).
Een WUP maken we niet als gemeente alleen, maar dit doen we wederom samen met inwoners en stakeholders (zoals wijk- en dorpsraden, buurtverenigingen enz.). Zo zorgen we dat de warmtetransitie gedragen wordt in een wijk. We komen immers bij inwoners achter de voordeur, in hun eigen huis. Dat betekent dat we intensief communiceren met inwoners en de stakeholders.

2.1 De warmtetransitie vraagt om degelijke investeringen
De warmtetransitie wordt een van de grootste verbouwingen van naoorlogs Nederland. Eerder hebben we een soorgelijke transitie doorgemaakt toen we de overstap maakten van kolen naar gas. Nu maken we de overstap van gas naar een nieuwe manier van verwarmen (bijv. geothermie, aquathermie of all-electric). Dat vraagt ook om grote investeringen van de lokale overheid. Voor de komende paar jaar kan de gemeente Bernheze hiervoor nog putten uit de reeds ter beschikking gestelde gelden voor de Transitievisie Warmte.
Voor de jaren daarna zullen we moeten putten uit onze eigen begroting, al is wel de verwachting dat het volgende kabinet gaat zorgen dat de gemeentes voor de warmtetransitie aanvullende uitkeringen krijgen binnen het gemeentefonds. De gemeentes zetten zich hiervoor collectief in via de VNG.

Risico's
De uitvoerbaarheid van de warmtetransitie gaat ook gepaard met risico's. Er bestaat het risico op uitstelgedrag van partijen, bijvoorbeeld met het investeren in isolatie en voorbereidende werkzaamheden om op een later moment alsnog gasloos te worden. Dit proberen we zoveel mogelijk te ondervangen met communicatie en voorlichting. Isoleren loont namelijk altijd!
Uiteraard bestaan er ook de risico's rondom het draagvlak voor deze warmtetransitie onder onze inwoners. We verwachten echter dat we door goede communicatie en participatie (en door daar voldoende middelen voor ter beschikking te stellen) dat we het draagvlak voldoende hoog kunnen houden. Ervaringen hiermee zijn door partijen die ons bijstaan ook al opgedaan in andere projecten. Daar hebben we van geleerd en deze lessen passen we toe in de komende projecten. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de praktische vragen die mensen hebben over de warmtetransitie. "Hoe kook ik straks gasloos?" en "Wordt mijn huis nog wel warm?" zijn voorbeelden van vragen die in eerdere projecten

Kosten en dekking

post	kosten 2022	kosten 2023	kosten 2024	kosten 2025	Totaal 2022-2025
Coördinatie en begeleiding	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 80.000
Communicatie/participatie	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 180.000
Onderzoek	€ 30.000		€ 10.000		€ 40.000
Wijkuitvoeringsplannen	€ 50.000		€ 50.000		€ 100.000
Totaal	€ 145.000	€ 65.000	€ 125.000	€ 65.000	€ 400.000

De kosten voor 2022 en 2023 kunnen worden gedekt uit de reeds ontvangen uitkering van het Rijk ten behoefte van de warmtetransitie. Ook maken we nog in 2021 een eerste slag door middel van de gelden in het kader van subsidie Extern Advies Warmtetransitie (EAW), deze is ook reeds aan de gemeente uitgekeerd.
Voor de jaren 2024 en 2025 moet ruimte gezocht worden binnen de respectievelijke begrotingen. Daarbij maken we het voorbehoud dat we in VNG-verband inzetten op aanvullende middelen voor de warmtetransitie binnen het gemeentefonds.

Vervolg
Na dit raadsbesluit wordt de uitvoeringagenda gestart. We beginnen dan op basis van de vier strategieën met de verschillende gebieden. De kansrijke buurten van 2022-2032 worden verder onderzocht en de meest kansrijke strategieën worden bepaald in samenspraak met de buurt. In de uitvoeringagenda staat verder uitvoering beschreven hoe er per buurt wordt omgegaan met de verschillende manieren van verwarmen. Ook de communicatie heeft hierin een grote rol.

Evaluatie
Er zal periodiek (jaarlijks) geëvalueerd worden op de voortgang van de warmtetransitie. Dit gebeurt nu al in het kader van de Regionale Energiestrategie en Regionale Warmtestructuur. Aanvullend zal er doorlopend geëvalueerd worden in de verschillende wijken en buurten. De vragen "wat gaat goed? en "wat kan beter?" zullen onderdeel blijven van ieder gesprek met de inwoners en stakeholders.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Transitievisie Warmte (online): klik hier, of knip en plak deze link in uw browser: http://www.arcg.is/1qrjPn0
- Uitvoeringsagenda

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester